МОДЕЛ НА НАЦИОНАЛНОТО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО МАТЕМАТИКА В VII КЛАС ЗА УЧЕБНАТА 2019 – 2020 ГОДИНА

1. Цели на НВО в VII клас съгласно чл. 44, ал. 1 от Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците

- диагностика на индивидуалния напредък и на образователните потребности на учениците от VII клас;
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване на качеството на образованието;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по математика, определени в учебната програма за съответния клас;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението в края на прогимназиалния етап по математика, определени в държавния образователен стандарт за общо образователна подготовка;
- използване на резултатите от HBO по математика като балообразуващ елемент при приемането на ученици в VIII клас.

2. Учебно съдържание:

Системата от задачи по математика се определя от задължителното учебно съдържание, включено в учебните програми от V до VII клас, като се прилагат знанията и уменията, придобити в обучението до VII клас включително.

Области на	Теми от учебното съдържание
компетентностите	
Числа. Алгебра	- Естествени числа. Кратни и делители на число. Прости и съставни
	числа. Признаци за делимост;
	- Рационални числа. Действия с рационални числа (събиране,
	изваждане, умножение, деление, степенуване). Свойства на числови
	равенства и неравенства. Процент – основни задачи;
	- Цели изрази. Тъждествени изрази. Формули за съкратено
	умножение;
	- Разлагане на многочлени на множители;
	- Линейни уравнения с едно неизвестно $ax + b = 0$ и уравнения,
	свеждащи се до линейно чрез еквивалентни преобразувания;
	- Модулно линейно уравнение от вида $ ax + b = c$;
	- Линейни неравенства с едно неизвестно $ax + b < 0$, $ax + b > 0$,
	$ax + b \le 0$ и $ax + b \ge 0$ и неравенства, свеждащи се към тях чрез
	еквивалентни преобразувания.
Фигури и тела. Измерване	- Лице и периметър на равнинни фигури;
	- Многоъгълник. Правилен многоъгълник;
	- Правоъгълна координатна система. Разстояние от точка до права;
	- Елементи и свойства на ръбести тела (куб, правоъгълен
	паралелепипед, права призма, правилна пирамида);
	- Елементи и свойства на валчести тела (прав кръгов цилиндър, прав

		кръгов конус, сфера и кълбо)
		- Съседни и противоположни ъгли. Перпендикулярни прави;
		- Успоредни прави – признаци и свойства;
		- Триъгълник. Сбор от ъглите в триъгълник. Външен ъгъл на
		триъгълник;
		- Еднакви триъгълници. Питагорова теорема;
		- Симетрала на отсечка и ъглополовяща на ъгъл;
		- Равнобедрен триъгълник. Равностранен триъгълник;
		- Правоъгълен триъгълник. Медиана към хипотенуза в правоъгълен
		триъгълник. Правоъгълен триъгълник с ъгъл 30°;
		- Неравенства между страни и ъгли в триъгълника. Неравенство на
		триъгълника;
		- Успоредник. Видове успоредници – правоъгълник, ромб, квадрат;
Елементи	OT	- Представяне, разчитане и интерпретиране на данни, представени
вероятности	И	чрез диаграми и графики;
статистика		- Множества и операции с тях;
		- Случайно събитие. Вероятност на случайно събитие.
Логически	знания.	- Отношения и пропорции. Права и обратна пропорционалност;
Моделиране		- Средноаритметично на две и повече числа;
		- Моделиране с изрази, линейни уравнения и неравенства.

3. Вид и времетраене на изпита:

- Изпитът от НВО е писмен.
- Равнището на компетентностите на седмокласниците се проверява чрез тест с общо 23 задачи.
- Времетраенето е 150 минути, а за учениците със специални образователни потребности е до 80 минути над определеното време.

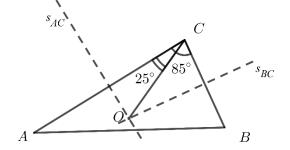
4. Видове задачи:

- 18 задачи, които са със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е правилен;
- 2 задачи с кратък свободен отговор (числов, символен или словесен) от учениците се изисква да напишат свободни отговори, без да привеждат своето решение;
- 3 задачи с разширен свободен отговор учениците трябва да опишат и да аргументират изпълнението на определена математическа задача с аналитико-синтетичен характер.

4.1. Примерни задачи с избираем отговор с четири възможности за отговор:

- 1. Коренът на уравнението $(x-10)^2 = (2-x)^2$ е:
- A) -6
- Б) –4
- B) 4
- Γ) 6

2. На чертежа симетралите на страните AC и BC в $\triangle ABC$ се пресичат в точка O. Ако $\angle ACB = 85^{\circ}$, $\angle ACO = 25^{\circ}$ и BC = 6 cm, то дължината на AO е:

- A) 3 cm
- Б) 4,5 cm
- B) 6 cm
- Γ) 12 cm

4.2. Примерна задача с кратък свободен отговор:

В библиотека доставили S на брой помагала по три учебни предмета — математика, литература и чужд език. Ако помагалата по математика са x на брой, по литература са с 5 по-малко от математическите, а по чужд език — с 5 повече от половината на математическите, то:

- **A)** изразете и запишете чрез x броя на помагалата по литература и по чужд език;
- ${f G}$) изразете и запишете чрез ${f x}$ броя на помагалата ${f S}$ и приведете израза в нормален вид;
- **B)** пресметнете и запишете броя на помагалата по трите учебни предмета, ако S=200.

4.3. Примерна задача с разширен свободен отговор:

Точката M лежи на страната BC на равностранен $\triangle ABC$ така, че $CM = \frac{1}{3}BC$.

Построена е отсечка MK, перпендикулярна на $AB(K \in AB)$. Лицето на $\triangle KCM$ е 3 cm².

- **A)** Изразете отсечката KB чрез страната AB.
- **Б)** Докажете, че AM = CK.
- **В)** Намерете лицето на $\triangle ACM$.

* (Примерните задачи са от НВО през 2019 г.)

5. Оценяване

Максималният брой точки от теста е 100.

Оценяването се осъществява по стандартизирани критерии, като всяка задача се оценява с брой точки, който съответства на спецификата, трудността и логиката на решението на задачата.

Оценките от националното външно оценяване в края на VII клас се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценки.